

Hadden ze het met suikerwafels gered, mevrouw de minister?

Geachte Mevrouw minister Verlinden,

Met deze wat provocerende titel proberen we uw aandacht en die van uw collega's te trekken. Want het is duidelijk nodig. Op 1 september 2021 (6 weken na de ramp!) debatteerde de commissie Binnenlandse Zaken over de hulpverlening tijdens en na de overstromingsramp van 14 juli.

Wij volgden met grote interesse het debat en vielen letterlijk van onze stoel van verbazing over de toon van uw analyse: *'Er zijn verbeteringen mogelijk, maar we hebben dit goed gedaan'*. Excuseer? Dit strookt totaal niet met de realiteit die wij - de spontane vrijwilligers - op het terrein ervaren!

Nee, het is helemaal niet zo goed gelopen.

Ja, de lokale autoriteiten, het leger, de brandweer, de Civiele Bescherming schieten heel snel na de ramp in actie. Maar daarna liep het stroef. Dit is geen verwijt aan die individuele hulpverleners. Integendeel, zij smijten zich voor de 100%! Onze kritiek richt zich op het collectieve falen van de overheid en de grootste hulpverleningsorganisatie.

Tijdens het debat wezen commissieleden u op de grote mankementen: de besparingen bij de Civiele Bescherming, brandweer en leger, het ontoereikende gebruik van BE-alert, het gebrek aan communicatie op alle niveaus, de afwezigheid van één federale leidinggevende structuur, het ontbreken van cijfergegevens. Een natuurramp stopt trouwens niet aan de grenzen van gewesten of provincies en houdt geen rekening met onze ingewikkelde politieke structuur.

Wie sprong massaal in de bres? Tienduizenden spontane vrijwilligers uit Vlaanderen, Wallonië, Brussel, Nederland, ... die massaal de oproep om niet te gaan helpen negeerden. ZIJ maakten het verschil en doen dat nog iedere dag opnieuw. Ze pompen kelders leeg, maken huizen schoon, slepen afval weg, verzamelen hulpgoederen, bereiden en verdelen maaltijden, ruimen rivieren op, kappen muren af, ... En toch vermeldt u ze amper.

Of u het nu graag hoort of niet: de spontane vrijwilligers hebben een groot deel van het werk van de overheid gedaan, zonder dure bureaucratie, zonder politiek mandaat en zonder wetgeving, enkel en alleen gedreven door solidariteit voor mensen in nood. Zij wachten vergeefs op enige erkenning en ondersteuning.

En nog steeds leven slachtoffers in rottende huizen. Nog steeds hebben zij voedselhulp nodig omdat ze nergens kunnen koken. Zij hebben bouwdrogers, kookmateriaal, gas en verwarming nodig en hulp bij het invullen van hun dossiers. Zij verwachten NU concrete oplossingen, waarvan er in uw betoog bedroevend weinig te vinden waren.

Naast de vele uren van concrete hulpverlening op het terrein en het coördineren van deze hulpverlening via Facebook- en WhatsApp groepen, vonden we nog wat tijd om een rapport te maken van de situatie. Het rapport bevat een uitgebreide analyse van de spontane hulpverlening, de samenwerking met de bestaande hulporganisaties, de relaties met de overheid en de pers en een pak ideeën uit de praktijk om ons in de toekomst beter op dergelijke gebeurtenissen voor te bereiden.

Wij hebben aan de politiek en aan de officiële hulporganisaties de vraag gesteld: 'Als de spontane vrijwilligers al dat werk in al zijn beschreven vormen niet hadden gedaan, wie had het dan gedaan? Wie zal het bij de volgende grootschalige ramp doen?' Het zou van enige goodwill en sérieux getuigen om daar bij de volgende ramp gebruik van te maken.

Dank aan de vele duizenden spontane vrijwilligers, vanuit heel België en ook vanuit het buitenland. Deze solidariteit heeft geleid tot echte vriendschapsbanden tussen Noord en Zuid. Dit ging niet meer over Walen en Vlamingen, maar over mensen in nood en mensen die wilden helpen. Solidariteit in TOPvorm. Daar kan de Belgische politiek nog veel van leren.

We hadden onlangs een eerste gesprek met het Commissariaat voor de Wederopbouw, en er volgen nog gesprekken. . We hechten I veel belang aan samenwerking zowel op het terrein als achter de schermen, en reiken u de hand uit tot gesprek..

Het rapport vind u hier: [Analyse van de spontane hulpverlening na de overstromingen van 14 juli 2021](#)

De spontane vrijwilligers

P.S. De audit van het Rode Kruis en La Croix Rouge die u voorstelt op uw laatste slide (die u slechts één seconde heeft getoond), lijkt ons een goed idee.